

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1.70 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків

Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми ви́веш; а ми́ возьмеш милости́ і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пооблудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Cui bono?

Може ніколи ще не заговорила польска праса так голосно про реставрацію давньої Польщі, як іменно в останніх місяцях. Один з дневників, «Słowo Polskie» заявив навіть, що з хвилиєю «gdy urok polskiego imienia na nowo zabłyśnie», тоді «wszelkie zagadnienia», що доси видавали ся тяжкими до переведеня, а між ними і справа руска, дадуть ся в дуже легкий спосіб поладнати. Забув сей орган, що як довго руска справа не поладнана, так довго Полякам навіть снити тяжко про відбудованє Польщі. Та не лише в польській прасі, а навіть в організації польських путників «z pod trzech zabogów» до Риму, в промові архієпископа кс. Більчевського до Папи а вкінці і в куренді сего владики в справі страйку видна тенденція прославленя польского імени, видвиженя польских інтересів і надій на красну будучність Поляків і їх вітчизни.

Частина польскої праси т. зв. угодової осудила була з початку сей рух, вказуючи на се, що він може подати причину Прусам і Росії до всяких репресій, але голос її проминув серед значної часті праси безслідно.

Сказати по правді і ми не станемо Полякам за сей рух докоряти а обговоримо его з иншого боку.

Всі народи, що утратили свою самостійність, що раді би подвигнути ся, кидають і мусять кидати між свою суспільність всілякі патріотичні кличі. Такі кличі, часто неможливі до переведеня, навіть утопійні мають в собі одну світлу сторону. Они сталять душі, підносять серця, викликають найкрасші пориви горячої, сердечної любови до свого рідного, а тим самим звертають сили суспільности до продуктивної праці для добра народа. Кидали і кидають такі кличі різні народи, і сю прояву, яку ми бачимо між Поляками, уважаємо зовсім природною.

Ідея відбудованя Польщі для нас не страшна. Як значна часть Поляків, так і ми не віримо в її здійсненє, назвемо її утопією.

Народи, що серіозно думають про відзисканє вітчизни, що кидають такі кличі, що бажають здійсненя свого ідеалу, — такі народи старають ся зискувати у других народів симпатию, учать свою суспільність любити свій нарід усім серцем, але й велиять рівночасно пошанувати чужий нарід, чужі стремління. Такі народи будуть беречи ся, щоби не зробити сусідови кривди, бо і самі не хотіли би кривди зазнати.

Чи польска праса йде тою самою дорогою?

Місто зискувати симпатию для свого народа і своїх стремлін, она, немовби завзяла ся, вирвати симпатию навіть у найприхильніших для неї людей. Місто пошанованя для чужих стремлін, она учить ненависти для того народа, на якого плечах мріє відбудовати свою вітчизну. Місто лагодити давні кривди, болі, що довели її

власну вітчизну до катастрофи, она ятрить дальше рани...

Хто знає нашу малокультурну Галичину, сей зрозуміє, який величезний вплив має на неї праса. Може одна четверта частина читає часописи з розвагою, з певного рода критикою, проча йде сліпо за даною часописею, не розбираючи, що в ній правдиве, розумне і т. п. Те саме можемо сказати так про руску, як і польську суспільність.

Тим то праса повинна публику учити, повинна розважувати добре, що подає своїй публиці.

Тимчасом польска праса учить свою публику ще чогось, що не дасть ся вже ніяким чином виправдати і чим кождей чесний чоловік мерзити ся мусить; учить дзносів і шпійонства.

Нема майже дня, щоби у сім, або иншим львівським органі не появилася нагірка на Русинів, не лише на загал, але і на поіменно вказаних людей. З демонічною майже силою її доноси виявили ся головно в часі страйку. Киданєм громів на «hajdamaczystwo», на «rozwydrzone instynkty» не кінчила праса своєї місії; она вказувала поіменно на поодиноких людей з рускої суспільности, яко на «rodzacy», хоть як се виявило ся в справі сов. Боцюркова, авскультанта Новаковського і цілого ряду в суді виправданих академиків та селян, її реляції були нічим иншим, а лише мерзенними доносами. Один з польских органів, якому соромно було признати ся, що пише се Поляк, подав лист мнимого Росіянина, якому Русини мали розказувати, що організація страйку має свій початок в рускій коменді з Відня, якому давали бляшку чи перстень з образцем двох стиснених долонь, а ся бляшка, чи перстень мали ему отворити гостинність в кождім рускім домі і вільну та безпечну дорогу до страйкової агітації... Сей спосіб писаня видає ся кореспондентам польских газет чимсь конечним, а навіть честним. Так думати, навчила їх польска праса.

Cui bono се робить ся? Чи розважила над тим польска праса? Уміємо пошанувати стремленя Поляків, але не можемо і не сьміємо не вказати на се, що на доносax і шпійонстві ще жаден нарід своєї вітчизни не збудував і не відзискав.

Популярна музика.

На поли музики проявляє ся у нас в послиднім часі троха живіший рух. Его успіх буде зависіди від попертя загалу, бо поки що є се доперва початки, підняті в добрій вірі і надії, або лише наміри на будуче. Але що бачимо людей доброї волі, які раді би взяти ся до діла, тому присвяtiamo кілька слів тій справі: до чого і як нам би брати ся, щоби музику популяризувати серед нашої суспільности і зробити її одним з культурних чинників народного відродженя?

Не будем тут говорити про величні, люкуссові, музичні ансамблі, або про дорогих віртуозів та світлових артистів, але приміюючись до наших скромних средств і обставин, хочемо

як-раз підчеркнути практичну сторону управлюваня музики. А тою практичною стороною уважаємо се, що музика передовсім гуртує людей взагалі, а любителам подає приємне занятє, що притягає широкі маси слухачіє, одушевлює їх і скріплює духа, та що в кінці може бути вихиснувана задля заробку чи то для загальних цілей, чи для власної.

Поки що у нас ті цілі стежать наші «Бояни» з більшим або меншим успіхом, відповідно до місця і обставин. Артистичні прогульки академиків належать бодай на разі до минувшини. Хіба що хор «Сокола» зачав в послиднім часі виїздити також на провінцію задля уряджуваня ввечерниць і концертів. Від часу до часу попадає ся вістка про виступ котрогось з селянских хорів, яких є в краю лише хіба кілька таких, щоби їх продукції були би справді гідні слухавя і похвали. Але доселі ограничала ся наша популярна музика лише на вокальних хорах — музики інструментальної, оркестри ще ніхто не пробував зложати. (Перед 6—8 роками, о скільки знаємо, калускі міщани мали щось в роді своєї оркестри. — Ред.).

А се прецінь не така трудна річ, лише треба її зачати від самого коріня. Передовсім повинні би потворити ся оркестри по руских гімназіях. Коли би учительські збори заняли ся справою закупленя потрібних інструментів дорогою складок та всяких доходів з вечерниць і добровільних датків, то певно що найшла би ся охота в учеників до науки гри на тих інструментах. Славновісною є оркестра учеників гімназії св. Яцка в Кракові. Також у Львові з учеників польских гімназій складає ся «банда» на дуті інструменти, яка іде навзаводи з другими львівськими оркестрами; сего року приїздила також до Львова прогулька учеників з Тернополья з власною оркестрою і зробила нею тут чималу сензацию. Коли се можливе деінде, то чому не можливе було би се пр. у львівській, академічній гімназії, або в Перемишлі, чи Коломиї? А бути може, що тоді попри всі користи, які дає плеканє музики, було би менше оправданих і неоправданих варіань на позашкільне поведєне молодіжи...

В звязи з сям прийшло би також лекше до того, що в дужовій семінарії повстав би кружок музикантів, а в часом і повна оркестра. А чиж може бути відповіднійше і приємнійше занятє а заразом і рекреация при семінаричкій клявзурі, як такі музикальні вирави і продукції? Вправді наш обряд не узгляднює інструментальної музики, але в своїй діяльности поза церквою виравний в інструментальній музиці сьвященик мав би широке поле до уморальноючої, богоугодної праці. Остане незапереченим фактом, що зорганізована оркестра в яким селі чи містечку, була би его окрасою і славою, при всяких торжерствах віддавала би незвичайні услуги і впливала би корисно на місцеве населєнє, розбуджуючи в ній піднеслі та шляхотнійші почутя.

Такі оркестри познакомлювали би спосібніших молодих музиків з прикметами і голосом інструментів та причинили би ся певно не мало до розвою композиторских талантів на поли інструментальної музики і они моглиб пробувати ся тоді на поли ораторії і оперових творів. З гімназіяльних і семінаричких оркестр виходили би також організатори і капельмайстри, які відтак справді моглиб спопуляризувати музику між нашим народом, а попри всі кори-

сти, які музика подає для загалу, дуже часто дала би і тим любителям-музикантам кавалок хліба у руки.

Під тим зглядом вкажемо на примір з Варшави, про який довідуємося з петербургського Краю-у. «Окрім великої фільгармонійної оркестри — пише — маємо в теперішній хвилі ще дві: селянську п. Намисловського і дитячу п. Василевського. Сих двох оркестр очевидно не можна мірити тою самою мірою, що першої: ся плекає штуку, а тамті розривку. Однак приложивши иньшу міру до них, треба признати, що такі оркестри мають у нас рацію бити (ще би ні! — Ред.) і можуть серед населення розбудити тріскіший потяг до музики та приготувати її до правдивих концертів. Особливо селянська оркестра п. Намисловського є знаною від багато літ і навіть дуже популярною; она виробила собі за спеціальність польські танці: мазури, оберки, краковяки з приспівками і грав їх «з огнем», типowo, як-раз так, як ті річи мають грати ся. Тому она має в нашім краю сталу свою клієнтелю і запевнене істнованє на довгі літа. П. Намисловському треба признати, що справедливо ему належить ся з суспільного становища: він показав, що можна вчинити, коли хто має охоту і умітність. В его сліди пішов п. Василевський, який зорганізував з любельських хлопців оркестру на дуті інструменти і отсе виступив з popisом перед варшавською публікою. Се удатний popis і добре ворожить про будучість сїї подвійно молоденької інституції. Єї директор очевидно посідає артистичні амбіції, що видко хотїи би з добору інструментів: їх роди є ріжнородні і вьсо, що грав ролю в такій оркестрі, як голосна американська «douzu», має і тут своїх представителів; тож при достаточнім розвитку молодих музикантів, сїї popisи м-гуть бути навіть дуже интересними».

Сих кілька уваг даємо під розвагу нашій сьпівольубній, а мало музикальній суспільности.

Страйкові справи.

Польські конфедерати.

Коли вже польська праса навіть найсупокійніших і найтактовніших наших людей називає *гайдамаками*, не остає нічого, як беручи притоку з тої самої історичної події, назвати польських шовіністів *конфедератами*. І справді між ними проявляє ся така єдність і порозумінє проти нас, при якій небудь нагоді і на яким небудь становищу они не находилиб' ся, що ся назва пристає, немов приштата. На доказ подаємо тут за Ділом опис справи гайдамаки, радника Боцюркова, як она справді сподїяла ся, а як єї були представили конфедерати з Przedświt-у:

До Глустого зїхав радник намісництва Піводкий і скликав селянські комітети та обшарників з сего кута для переведеня угоди. Пертракція вєли ся в громадскім уряді в Глустім. Пізним вечером, коли п. Боцюрків, вийшовши з дому, переходив побіч зібраної купи людей, що окружали громадску канцелярию, та маючи між ними багато знайомих, задержав ся і став з ними розмавляти. Селяни розказували ему, що жадають 80 кр. денно, або 8-го снопа, а пани не хочуть на се пристати. П. Боцюрків *випервадував селянам*, що так високого підвищення плати, якого жадають, не одержать, і *радив їм поставити менші жаданя*, а зробив се, бажаючи щиро допомогти до переведеня угоди і до успокоєня населеня. Селяни, знаючи п. Боцюркова як звірцевого судию і щирого прихильника населеня, дали поволи переконати ся. П. Боцюрків, бачучи успіх своїх персвазий, хотїв вже удати ся до противної сторони (дідичів, знайомих ему теж особитто), аби закомуніковати їм уступство селян і причинити ся до довершеня угоди, коли жандарм візвав людей розходити ся, бо «пізно і угода нині не наступить». Люди справді розійшли ся. П. Боцюрків, маючи теж відходити, завважав до стоячого жандарма, що як-би було ще продовжило ся пертракція на якої пів години, то угода була би станула ще сего вечера, бо селяни готові були вже до деяких уступок. На се жандарм відповів: «Вони завтра і без угоди підуть робити!» (sic!) П. Боцюрків замітив на се, що думає противно. В тій хвилі приступив до розмавляючих, приїхавший

з радником Піводким, молодий, безвусий, практикант чи конценіст в мундурі полїт. урядника і без ніякої причини зі сторони п. Боцюркова, відізвав ся до него грубо: «Co Pan tutaj prowadzi dyskusję!» — на що пан радник Боцюрків замітив, що лише висказав свою гадку, противну гадці жандарма. На се практикант: «Proszę się ztąd wynosić, gdyż każę Pana aresztować». — П. Боцюрків, непривичний до такого тону з боку головусих практикантів, сказав: «Ви певне не знаєте, хто я є». — Практикант: «Wiem! proszę się ztąd wynosić!» — Радник Боцюрків, завважав тоді, що грозьба арештованя урядника є не на місци. Коли-ж практикант ще раз повторив свій наказ, п. Боцюрків сказав спокійно і рішучо: Я відходжу, але роблю Вас уважним, що за Ваш чин будете відвічати». Сказавши се радник Боцюрків віддалив ся домів. — Факт сей, коли донїс ся до відома загалу, викликав загальне обуренє не тільки у Русинів але і у Поляків.

Кацапські конфедерати.

Gazeta narodowa доносить про конфіскату якоїсь відозви в Чернівцях, взиваючої до хліборобського страйку, а зачерпуючої свої аргументи у висказах св. Письма, та при сїй нагоді робить такі замітки: А що на се — питаємо — «культурні» нібито шефи української партії, що пп. Романчук і Барвіньський? Чи апробували се средство переконуваня люду про потребу страйку? — А коли ні, чому мовчать, чому не протестують. Але сїї ніби то шефи давно вже стратили властивий провід партії, який фактично перейшов в руки кількох недоварених загоріліців (?), межи якими є люди майже невимінімі (!). І на се, що ті загоріліці рішать (?), киває очевидно без критики (!) своєю сивою головою п. Романчук, а п. Барвіньський не має цивільної відваги ані лично, ані в своїм органі супротивити ся сему (?). Прецінь бачимо, що від хвилі, як вибухнув страйковий рух, почїви «Руслан» уперто займає ся лише подїями в полудневій Африці, в центральній Азії і т. д., а про страйки мовчить (!), як би їх не було. А п. Барвіньський з хвилею, коли розширили ся страйки, не мав нич пильнішого до діла, як вибрати ся в подорож, аби студювати аграрну квестію... в Босні.

Хиба той панок не читав ні раз «Руслана», за весь час страйків, бо прецінь не було числа, в яким би ми не писали про них, або не знає, що подорож п. Барвіньського вийшла з припорушення міністерства і не могла бути відложена. Але всі ті нестійні або ложні заміти, були потрібні Narodów-ці, щоби доказати на користь москвофілів, що між народовцями видуманий «Галічаніном» пайдократизм взяв зовсім верх, що «ними правлять недоварені ученики університету, а небавом стануть вже правити гімназьяльні студенти, особливо такі, що воліють політикувати, чим учити ся». Narodówka грозить, що, коли шефи не мають відваги вступити сміло, осудити отверто прояви сего рода, як ся відозва, то все те лихе і нечесне, що діє ся під фірмою українсько-рускої нинішньої політики, піде на рахунок цілої «партії» народовців».

На такі бездонно глупі нісенітницї не годить ся навіть відповідати. А що-до самої відозви, скажемо лише, що ми знаємо стілько про неї, що з Narodów-и. В куренді в справі страйків арциб. кс. Більчевський ужив також звороту св. Письма, що «годен є робітник заплати своєї», бо і справді Христос дав свою релігію для бідних і угнетених, а не для богачів, яким тяжше, чим верхоблюдови через іглине ухо, перейти до царства небесного. Отже не бачивши і не знаючи черновецької відозви, не можемо чей так на слїно, на жаданє ветхої Narodów-и осуджувати єї.

Пора відновити передплату!

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: гр.-кат. Евдокима; рим.-кат. Гиполита. — В четвер: гр.-кат. Креатеа Мак. (поч. посту); рим.-кат. Евзебїя.

— **Нова бурса у Львові.** Довідуємо ся, що з слїдуючим роком шкільним наміряє ся — при дотеперішнім безплатнім Інституті виховавчим на Вульці у Львові — заложити платний Інститут виховавчий для учачої ся рускої молодїжи мужескої. Провід в Інституті тим мав би обняти о. І. Редкевич, проповідник архикатедральний і до него належало би — в послїдних днях сего місяця — звертати ся о поясненя в сїм ділі.

— **3 Перемишлян** пишуть нам: Розправа проти пп. Демянчука, Танчаковского і Боднара відбула ся в суботу 9. с. м. Боднара увільнено, а Т. і Д. засуджено на 10 К за недоволєну кольпортажу, і то уже додатково, бо аж на пізнійше донесенє жандарма.

До Дусанова вислано з Бережан комісію, для веденя слїдства.

— **Хліборобські страйки.** В Золочівщині покінчив ся страйк в Жукові частинною побїдою селян (місто 12-тої коня зискали они 10-ту копу). — Так само устав страйк в Жашкові завдяки людяности тамошного дїдака — Німця, п. Якова Проферера. Зараз на другий день після вибуху страйку скликав він селян і зробив з ними ось таку угоду: збіже на «огул» за 10-ту копу, денний робітник муцана 50 кр., а жінка 40 кр. До того вільно селянам збирати в дісі ягоди, гриби, ріще та насти по стернах. — Натомість в Голлорах триває страйк ще дальше.

Із Збаражчина доносить др. Кос до «Дїла», що був на кількох страйкових розправах у збараскїм суді проти селян з Глубічка малого, Стрівки, Лубянок нижних і вижних, Синяви та Глубічка. Всїх розправ було вісім. Шість з них покінчило ся увільненєм 22 обжалованих, дві відложено.

В Каменеччині вибухають що раз то нові страйки. По селах спроваджують жандармів і розквартировують військо, котре подекуди (пр. в Яблонівці, Побужанях і Лянерівці) побиває мужиків, а коли тії послїдні хотїли внести жалобу до корпусної команди у Львові, не прийнято їх телеграми на почті в Буску. Оказує ся, що вісти про узброєнє Чанижа і в «коси, серпи та сокари» в цілі здержаня Топорівчан, суть знівсїм ложні. Справа мала ся так, що, коли Топорівчани прибули на роботу, попросили їх чемно селяни з Чанижа, щоб вони вернули і вони послухали їх. — В Ченижи арештовано 7 осіб за страйки.

В львівскім повіті покінчив ся страйк в Зухорицях і Журавниках. В першїм з тих сел арештовано 11, в другім 13 селян і відставлено до краєвого карного суду у Львові.

В Камінополи велїв урядник староства арештувати 14 осіб.

В Борщівскім повіті покінчив ся страйк в Шершенівцях.

В Бучаччині устав страйк в Скоморохах.

З Чортківщини доносить «Słowo Polskie», що страйк розвинув ся найспільнійше в майні гр. Лянцкороньського, в Швайнівцях, Базарі та Криволуці. — «Агітаційні комітети» — пише дальше тая часопись — напружили всі сили, щоби викликати страйк (і се удало ся їм аж надто) в Гадичківцях, що належать до п. Артура Целяцького; а є се чоловік, «кури тши чварте жиця посьвенца справе влосьцяньскей», а навіть називають его загально его знакоми «хлопоманом». Головним полем его діяльности є «Кулка рильніче влосьцяньске», котрі закладає безперестанно і займає ся ними ревню, а найкращим доказом его популярности є обставина, що при послїдних виборах до сойму вийшов помимо опору руских політиків, які не терплять его, жидів, котрі несправедливо уважають его за антисемїта, вкінци повітового віділу, з яким мав спір... «Вибралі го самі влосьцяне»...

До міністра справедливости вислав п. Брайтер ось таку телеграму: Всїх з малими вїтками невинно арештованих хлопів з причини страйків держить ся тижнями в арешті для переведеня слїдства. Таке поступованє може тисячі родин наразити на руйну, позаяк робіт в полі підчас жнив не можна відложити. В імени тисячів мужицких родин прошу Вашу Ексцелленцію зарадити тому і видати галицким судам наказ, щоби відложили тії слїдства на пізнійший час по жнивах, або щоби їх, о скілько се можливе, переводили як найскорше. — Ернест Брайтер, посол до державної ради.

— **Незвичайної величини град** падав дня 4. с. м. на Угорщині в Надь-Селєш. З хмари сипало такими грудками, як каміне, що найменше величини кулака. Тож і не дивота, що на поли убило чотирох людей і багато худоби. Всю кукурудзу і виноград витовкло так, що майже слїду з него не лишило ся; о збіжжю нема вже й бесїди. В домах повитовкало всі вікна. Людїй бере ся розпука, бо їх жеде як найбільша нужда.

— **В цилейській справі** доносять «Slověnski Narod»: Цилейську справу що наробила в свїті стільки розголосу, покінчено остаточно в сей спосіб, що паралельки перетворюють ся в повну гімназію. В сей спосіб повстають дві гімназї: одна німецька в Цилєї, а друга словїнська в Габерні. — Габерня — се село, що належить до цилейської громади і має 450 жртелів. Обі гімназї одержать нові будівлі на кошт правительства.

— В справі археологічного з'їзду в Харкові. Археологічний з'їзд, що відбуде ся в днях 15. до 31. серпня ст. ст. сего року у Харкові, обійдеться ся без участі наших учених, як і попередній — київський. По перебутій баталії за українську мову з нагоди київського з'їзду організаційний комітет сего нового з'їзду, зложений, як звичайно, з ініціативи московського археологічного товариства, вирядив ухвалив допустити на з'їзді реферати в усіх славянських «наріччях», але видко вже не мав охоти підіймати нову бучу, і ані він, ані харківські організатори з'їзду вже не звернули ся з запрошеннями до Наукового товариства ім. Шевченка, ані до поодиноких наших учених, як то було перед київським з'їздом. Харківський з'їзд, мовляв, буде мати характер локальний. Аж у цвітні сего року раптом звернуло ся московське археологічне товариство з запитанєм, хто з галицьких учених має замір узяти участь в харківському з'їзді і які вони мають для него реферати. На се Наукове товариство ім. Шевченка відповіло, що досі про участь его членів у з'їзді взагалі не було мови, бо ані Товариство, ані поодинокі члени его запрошень не дістали, ані взагалі не мало відомости, чи буде українська мова допущена на тім з'їзді і зрештою досліди в крузі наук, обнятих програмою археологічних з'їздів, ведуть ся в Товаристві, як звичайно, усе, і так н. пр. проф. Грушевський, Колесса, Студинський, др. Франко, Гнатюк, др. Щурат мають в роботі такі розвідки, а певно й інші члени Товариства також могли би предложити реферати на з'їзд, як би дістали запрошенє і мали б відповідне поясненє в справі української мови. По кількох тижнях прийшли з організаційного комітету проспекти з'їзду на адресу трьох членів Товариства: проф. Верхратського, Студинського і д-ра Щурата. Закомуніковавши се секціям, названі сі члени — проф. Верхратський, Студинський і др. Щурат, вислали до московського археологічного товариства лист, де пояснили, що наміряли взяти участь у з'їзді, яко репрезентанти Наукового товариства ім. Шевченка, але з огляду, що оно запрошенє на з'їзд не дістало, а справа допущеня української мови на з'їзді лишила ся невиясною, они не уважають для себе можливим брати участь у з'їзді.

Л. Н. В.

— Арештованє торговельників дівчатами. Угорське кореспонденційне бюро доносить ось що: Будапештєвська поліція одержала телеграму, яка повідомляла єї, що жандармерія удає ся арештувати трьох славянських торговельників дівчатами: Ромулєска, Пімона та Велого. Жандарми ствердили, що Ромулєско — він є учителем в Предеаль — хотів перевести 12 дівчат за фальшивими пашпортами до Румунії. Ревізія вказала, що від трьох літ торгували ті злочинці дівчатами і перевезли вже сотки дівчат з Угорщини до Румунії.

— Наїханє поїздів. На станції Ярослав-Муїна вчєра дня 10. с. м. наїхав поїзд товаровий ч. 62. на порожні вози, причім паляч відніс легке ушкодженє. По тій причині спїзнив ся слїдуючий за тим поїздом поспїшний поїзд ч. 4. о 38 мін.

— Копальняна катастрофа. Вночі дня 4. серпня наступила в копальнях вугля в Явірній на Шлезку, в законі Рудольфа, експлозія 5 кітлів. Погибло при тїм 5 робітників, а 2 поранені. На права кітлів продовжить ся яких 4 місяців, наслідком чого около 500 робітників позбавлені на той час занятя і зарібку.

— Для вдів і сиріт по урядниках. З реченцем до 30. вересня с. р. можуть подати ся вдови і сироти по урядниках скарбової дирекції XI і X. рангі з фундації Йоркш Коха, а вдови і сироти по судових урядниках XI, X і IX рангі з фундації ювілейної судових урядників. Поданя вносять ся в намісництво.

— Коло побережа Калябрії знайдено старий іспанський корабель з кількома арматами. Чотири з них мають іспанський герб і дати 1632 і 1640. Здає ся, що корабель затопив ся підчас француско-іспанської війни.

— Заговір жовнірів. Телеграми доносять з Будапешту про ось-таку подію: Вахмайстер з 12. полку гузарів кр. оборони, Йосиф Кіш знущав ся в брутальний спосіб над підвласними єму жовнірами. Жовніри, приведені майже до розпуки тим поступованєм вахмайстера, постановили убити его. Жереб мав рішити, хто має виконати убийство. Жереб впав на капрала Добоша. Перед трєма днями мучив Кіш знова в нечуваний спосіб жовнірів. Наслідком сего було, що заговірщики визвали Добоша, щоби перевів в діло заговір і пімстив кривди жовнірів. Вечером скрив ся Добош на поли перед касарнею, засїяним кукурудзою та чекав на Кіша, а коли він надїшов, стрїлив до него три рази з револьвера і утік. Жаден вистрїл не влучив Кіша; вахмайстер побіг скоро до касарні і повідомив офіцера, який мав як-раз тоді службу, про замах на своє житє. Офіцер перевів сей час ревізію в касарні, а вислідом єї було, що у Добоша найдено револьвер з трєма що іно вистрїленими набоями. Добош признав ся, що хотїв застрілити Кіша і пімстити ся в сей спосіб на нїм за

страшне знущанє над жовнірами. Заявив дальше, що всі підвласні Кіша так роз'ярені на него, що кождий з них готов допустити ся убийства, щоби тільки увільнити своїх товаришів від того тирана. Всїх жовнірів, що брали участь в заговорі на житє Кіша арештовано; справа прийде перед військовий суд.

— Як в казці — але таки псавдиве. Рїжні два діють ся на свїті, але безперечно найбільше здивував би ся мешканець Львова — що бував коли в реставраціях нашого міста — коли б увійшов до гостинниці «Бар д'Афрік» в Каїрі в Єгипті та казав дати собі склянку пива. Шкода лиш, що так далеко. Коби так близше, то можна би там ходити на пиво що вечера, а се може би навіть і оплатило ся, бо можна би не лиш напити ся, але рівночасно і добре попоїсти. В згаданій реставрації дають до одної склянки пива за пястра (10 с.) ще сім тарїльчиків із всілякими перекусками: на однім лежать два кусні хліба, на другім шість оливок, на третім кілька кусників салата з бараболь, на четвертім зелена салата, на пятім два кусні смаженої телячої печінки величина орїха, на шестім купочка морських скальок, а на семім народна страва, мянко зварений біб. За кождою сьвіжою склянкою пива подають і сьвіжий перекуску, а випивши пять склянок (50 с.) міг би чоловік таки добре поживити ся всілякими дарами божими. Та й в північній Америці остаточно не але пити пиво. Там дають шинкарї до пива також всілякі перекуски, як н. пр. кусень хліба з шинкою, кусень швайцарського сира, або хліб і яку вуджену рибку. Але в Каїрі таки найліпше пити.

— Князь Людвиг Фердинанд баварський компонує оперу до якої лібретто написала румунська королева Кармен. Сей твір, хоч монарший, має бути, як кажуть зовсім не дилетантський. Его виставить монахійський надворний театр в осени, а вже тепер приготує дирекція величаві декорациї до него.

— Сумна статистика. Др. мед. Кірштайнер в швайцарськїм Берні зїставив статистику нещасних пригод, які лучили ся в Альпах від 1891 до 1900. р. включно. Отже з поміж туристів, які в тїм часї вибрали ся на верхи Альп переплатило 275 житєм свою сьмілість, на кождий рік припадає 27 случаїв смерти. Однак сей виказ, як застерігає ся др. Кірштайнер — не є зовсім докладний. Що до розділу нещасних пригод по літам, зазначає він, що в послїдних літах росте їх число в застрашающий спосіб. Але се нічого дивного, бо той спорт розширює ся чим раз більше, а самі середні і західні Альпи виказують річно туристів по 22,000.

— Зручний мантїй. Михайло Хома з Зашкова, приїхав до Львова за службою. Видко мусїла на лиця селянина перебивати ся велика добродушність, — до него причинив ся сей час якийсь обдертий і заопікував ся ним, обіцюючи дати єму занятє в гостинниці свого вітця при Пекарській улиці. Відтак винятв его невзначно, чи має гроші, бо, мовляв, траба справити собі порядний одяг. Коли легковірний селянин признав ся, що має денго в кармані, вимантив від него «приятель» 20 корон, забрав годинник до направи і найспокойнїше в свїті — зник.

— У Відні помер Маврикий Шепс, звїсний публіцист, що видавав в своїм часі Neues Wiener Tagblatt, а описля спровадивши той дневник за 1 1/2 мїл. зр., Wiener Tagblatt. Покійний походив з Галичини з Буєска і дожив 68 літ. Давнїше мав він величезний масток і великий вплив; масток в часті стратив з причини виставного житя, а вплив его в послїдних часах упав зовсім.

— Ц. к. Дирекція залїзниць державних у Львові оповїщує:

Газета Львівська оголошує публічне розписанє достави матеріалів деревляних, котрих буде потребовати ц. к. Дирекція залїзниць державних у Львові на рік 1903.

Дотичні оферти, сїоряджені на приписових блякетках, можуть бути внесені найпознїйше дня 10. вересня с. р. до 12. години в полудне до згаданой ц. к. Дирекції у Львові.

Близкі услїва сеї достави суть подані в Газетї львівськїй з дня 15. серпня с. р., котрі можна також переглянути або одержати в видїлі III і IV ц. к. Дирекції залїзниць державних у Львові.

— Вісти зі станицї станицї епархії. Як почетного крилошанина станицї станицї епархії інституовано о. Івана Шиха, пароха в Сучаві. — Інституован ся на парохію в Ясєневі вижнім тамошний сотрудинок о. Августин Арсенич. — До канонїчної інституції завїзвані оо. Йосиф Вурачинський з Княздвора на Сажанку і Ісидор Ганкевич з Устя єпископського на Ключів великий. — Введені в адміністрацію оо.: Яр. Луцик в Бурдяківцях і Павло Петрицький в Банятківцях. — Увільнені оо.: Анд. Федик в Олеші і Володимир Давидович в Нижнєві. — Намісництво визначило дотації з релїгійного фонду на один рік для прив. сотрудинок в Тишківцях, Джурині, Гвоздю і Вербівцї. — Конкурсний іспит зложив о. Ал. Капустинський з Горошової, а увіль-

нено на все о. Теофіля Добрянського з Соколівки.

— Наданє презенти. Намісництво надало презенту в Ланчинї о. Андрею Стотаньчукови, деканови і приходникови в Устю зеленім.

— Родимці! Памятайте на фонд будови приватних шкіл!

Посмертні оповїстки.

— Єлена з Гарасевичів Третькова, жена судового адюнкта в Калуші, упокоїла ся у своїх родичів в Чернєві коло Букачовець дня 9. с. м. в 24. році житя. В. е. п.!

— Каролина Левицка, учениця VII клася школи видлової у Львові, упокоїла ся в 16. році житя. В. е. п.!

Наука, штука, література.

— Учитель, ч. 15, з дня 5. серпня 1902. Зміст: До правописного питання в Росії (з «Руслана»). Народні школи в Галичинї в р. 1900/1901. — Чого вимагають в учительських семінаріях при вступних іспитах? — Академічна дімназия у Львові. — Оповїщення і конкурси.

— Комар, ч. 14, з 4. серпня 1902. представляє ся дуже гарно що-до змісту. В фейлетонній часті містять ся з щирим гумором написана «Сьвятоюрцем» статя на тему хліборобських страйків.

— Три коломийки на фортепїан. Уложив Антон Кужєла. Накладом ц. к. Книгарні університетської С. Падїні (Енгел і Суханка). Чернівці. Стор. 9 звичайного формату. Цїна 1 К 50 сот.

Телеграми.

Відень, 12. серпня. Wiener Ztg. оголошує: Цїсар заїменував радника висшого краєвого суду в Кракові, Кароля Кунца, а також радників висшого краєвого суду у Львові, Жигмонта Жмїнєвського і Володимира Буцацкого радниками двора при найвисшїм касаційнім трибуналі.

Відень, 12. серпня. Др. Кербер поверне нинї з Ратот. Pester Lloyd. обговорюючи відвідини д-ра Кербера у п. Селя в Ратот, пише, що конференція, яка відбула ся поміж обома премїєрами, наколи не усуне зовсім ріжниць, які заходять між обома правительствами в справі угоди, то принайменше зладодить їх.

Відень, 12. серпня. Державний бюджет на 1903. р. обговорили уже поодинокі міністерства, а в суботу відбуде ся кабінетова рада, на котрім усталять і полагождать его остаточно. Правительство предложить сей бюджет в однім з найблизших засїдань посольської палати до парламентарного полагодження.

Нью-Йорк, 12. серпня. Повстанці заняли Барцельону в Венецуелї по 3-днєвній борбї. По сторонї правительственного війська впав генерал Браво і 60 жовнірів.

Льондон, 12. серпня. Вчєра відбуло ся під проводом короля засїданє тайної ради. В засїданю брали участь так уступаючи члени ради як також їх наслідники. По засїданю роздавав король високі відзнаки.

Царгород, 12. серпня. Депутация офіцирів удала ся під проводом полковника до міністра арталерїї з просьбою, щоби їм виплачено залєглу платню. Міністер прирік се зробити, однак мїсто того засуджено всіх членів депутатїї на вигнанє до одної з місцевостей Малої Азїї.

Ляндерно, 12. серпня. Префект Фїністер предложив правительству петицію генерала Корнєвій, який домагає ся, щоби кабінетова рада рішила про декрет правительства що-до замиканя шкіл і що до рекурсу проти видалєня монахинь. Монахинї обїцали піддати ся орєченю кабінетової ради. Нинї вечером має прийти відповідь правительства.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

В Товаристві взаїмних обезпечень «Дністер» прибуло в місяці липни с. р. 11.702 важних поліє на суму 10,645.325 кор. обезпеченої вартости з премїєю 103.015 кор. 30 сот.

